

การศึกษาเรื่องการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน และแนวทางในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมในการคุ้มครองพยาน โดยใช้วิธีการศึกษาภาคสนาม โดยการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ และเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ จำนวน 205 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test และ F-test สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 20-30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 1-10 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการสืบสวน ระหว่าง 1-10 ปี ผลการศึกษาด้านความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน ตาม พรบ. คุ้มครองพยานฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้อยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการคุ้มครองพยาน ประเด็นการคุ้มครองพยานในขณะที่เป็นพยานในคดี และการคุ้มครองพยานจำเป็นต้องได้รับการยินยอมจากพยาน และผลการศึกษาทัศนคติการคุ้มครองพยาน ตาม พรบ. การคุ้มครองพยานฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการคุ้มครองสิทธิของพยาน ในประเด็นด้านการคุ้มครองพยานเป็นการให้ความปลอดภัยแก่พยานและพยานควรได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในการคุ้มครองเพื่อความมั่นคงในชีวิต ทรัพย์สิน และร่างกาย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กับความรู้ในการคุ้มครองพยาน และทัศนคติที่มีต่อการคุ้มครองพยาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความรู้และทัศนคติในเรื่องการคุ้มครองพยานตาม พรบ. การคุ้มครองพยานฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะในการคุ้มครองพยานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการฝึกอบรมด้านความรู้ในการคุ้มครองสิทธิพยาน การคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ และผลกระทบสิทธิของพยานที่มีต่อการคุ้มครองพยาน ควรกำหนดแนวทางวิธีการในคุ้มครองพยานที่เหมาะสมที่สามารถปฏิบัติได้ โดยที่ทำให้พยานเกิดความเชื่อมั่นว่าได้รับความปลอดภัย และในการคุ้มครองพยานควรให้การให้ความคุ้มครองพยานตั้งแต่ก่อน ขณะและภายหลัง การเป็นพยานในคดี และการคุ้มครองพยานเพื่อให้พยานเกิดความเชื่อมั่นในการคุ้มครองความปลอดภัย และควรมีการประสานร่วมมือในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองพยานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

The study of witness protection according to the Witness Protection Act B.E.2546 is aimed to study the knowledge and attitude of the officers whose duties involve witness protection, and provide operation guideline suitable for witness protection. Field study was conducted by surveying samples, which are special case inquirers and special agents of 205 in total. Data were collected by using questionnaires and analyzed by using statistical value, percentage, average, and standard deviation. The hypothesis of the study was tested by using t-test and F-test. The result can be concluded as followed;

The majority of the samples are male, aged between 20-30 years old. They achieved bachelor's degree, hold the position of special agent, have work experience between 1-10 years and also have investigative experience between 1-10 years. The study of their knowledge in witness protection according to Witness Protection Act found that the samples have high level of knowledge in every aspect, especially in protecting the witness while he/she is still a witness in the case. They also know that witness protection needs to be done under the consent of the witness. The study of their attitude towards witness protection according to the Witness Protection Act found that they have high level of attitude towards witness rights protection, especially in the aspect that witness protection is to provide safety and fundamental rights to secure the witness' life and assets. By comparing the general information of the samples and their knowledge and attitude of witness protection, it was found that the samples of different rank and work experience have statistically significant different level of knowledge and attitude of witness protection at 0.05.

It is suggested that to protect witness, all agencies involved should hold trainings in witness rights protection, special witness protection measure, and the affects of witness protection practices on the witness rights. There should be a suitable and applicable method in witness protection, which can assure the witness that they are safe. Besides, witness protection should be conducted before, when, and after a person is a witness. Finally, there should be cooperation in witness protection between all agencies involved, which leads to more effective witness protection practices.